

&

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

Raad op Zaterdag: RES 2.0

12 april 2025

Wie zijn wij?

Pascale Georgopoulou
Thematrekker NP RES
volksvertegenwoordiging

p.georgopoulou@npres.nl

Erik van Zuylen
Medewerker strategie
klimaat VNG

erik.vanzuylen@vng.nl

Maaïke Hendriksen
NP RES liaison VNG

maaike.hendriksen@vng.nl

Hoe kun je vanuit je rol als raadslid invloed uitoefenen?

Eerst stellen we ons voor en zijn benieuwd naar jullie!

Vervolgens vertellen we wat de RES (2.0) inhoudt en de opgave voor gemeenten/regio.

Daarna nemen we je mee aan de hand van je rol als:

- Kadersteller
- Controleur
- Volksvertegenwoordiger

Met wie gaan we in gesprek en samenwerking RES in jouw gemeente!

Mentimeter

Scan de QR- code

Of

Ga naar [mentimeter.com](https://www.mentimeter.com) gebruik de code:
3224 6149

Regionale Energiestrategie (RES)

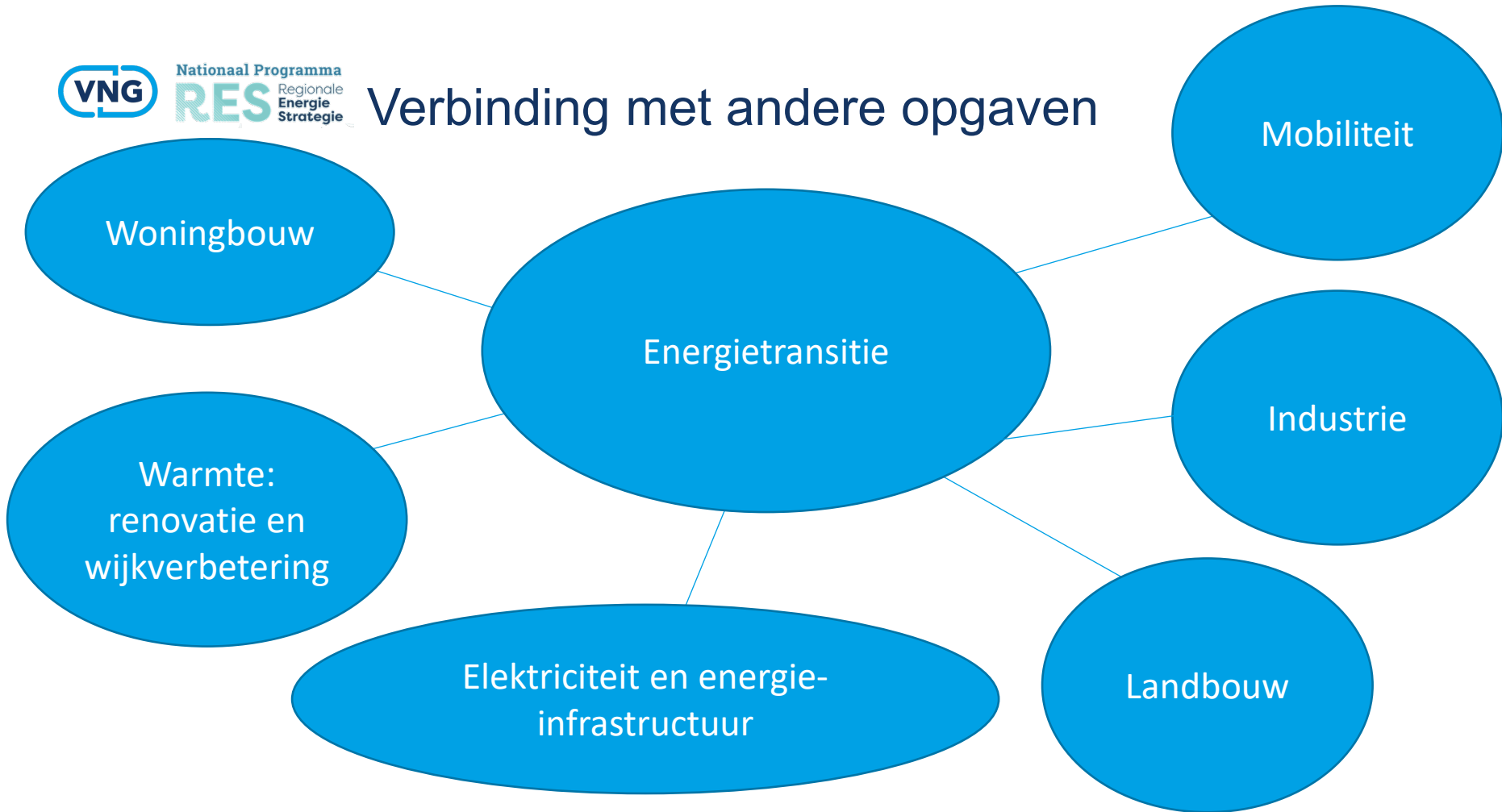
- **30** energieregio's
- **35 TWh** in 2030, ambitie 55 TWh
- RES is **samenwerkingsproces** tussen overheden, maatschappelijke partners en samenleving om de Regionale Energiestrategie (RES) vorm te geven, op initiatief van decentrale overheden (VNG en IPO)
- RES is een **document** met
 - ambities m.b.t. duurzame elektriciteit op land (zon en wind) tot 2030 met doorkijk naar 2050
 - vraag & aanbod van warmtebronnen
- Opdrachtgevers: VNG, IPO, UvW, KGG, BZK, Netbeheer NL. NP RES is sinds 2019 ondersteunings-programma voor regio's

Waar komt de RES vandaan? En wat willen we ermee bereiken?

Verbinding met andere opgaven

Woningbouw

Warmte:
renovatie en
wijkverbetering

Elektriciteit en energie-
infrastructuur

Landbouw

Industrie

Mobiliteit

Wat willen we bereiken?

- **Nationaal perspectief:** Nederland moet in 2030 tenminste 49% minder CO2 uitstoten. Einddoel 2050: 95% minder uitstoot. (Regerakkoord 2022: 55% minder in 2030)
- **Klimaatakkoord:** om deze doelstelling te bereiken is afgesproken dat in 2030 jaarlijks **84 TWh** aan elektriciteit uit wind en grootschalige zon wordt geproduceerd.
 - 49 TWh wind op zee
 - **35 TWh** wind en zon op land; 30 RES regio's, *eigen invulling wat, waar en met wie.*

Waar staan we nu?

- **Analyse PBL:** 35 TWh binnen bereik, streefdoel 55 TWh uit beeld
- 'Pijplijn' met nieuwe plannen droogt op, door: concept milieunormen voor windturbines, de afgesproken voorkeursvolgorde zon, netcongestie, maatschappelijke en politieke druk. Ook hebben woningbouw en Defensie extra ruimte nodig.

Wonen, werken en vervoer vragen om energie, maar de pijplijn voor wind- en zonne-energie was niet eerder zo leeg

Speelruimte nodig om ruimte, tijd en kosten te besparen

Keuzes nodig over ruimtelijke inrichting en rol van energie hierin

Individueel en algemeen belang verbinden: ruim baan voor lokale initiatieven

Tempo nodig in randvoorwaarden en ondersteuning

Opslag & transport

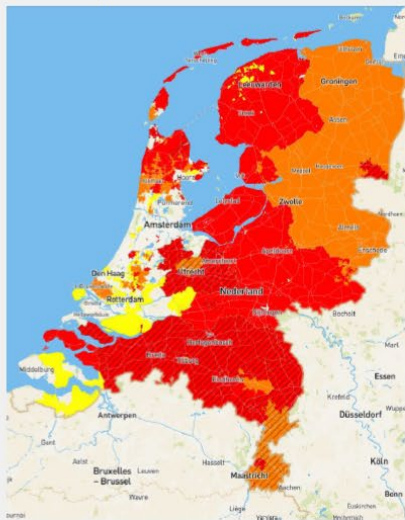
Naast ruimte voor opwekkingseenheden (zon & wind) is ruimte nodig voor:

- Hoogspanningsmasten
- Hoogspanningsnetten boven de grond
- Kabels onder de grond
- Opslag van elektriciteit
- Elektriciteitsstations

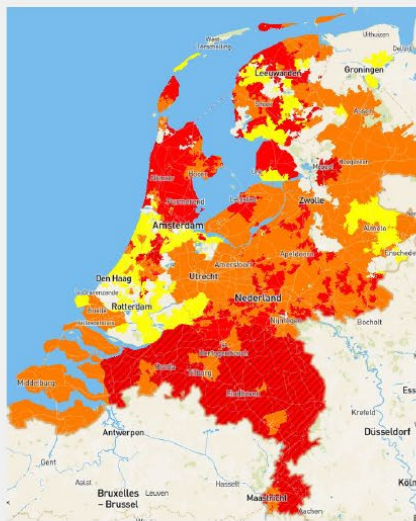

Het elektriciteitsnet raakt in toenemende mate overbelast

Opwek elektriciteitsnet

Afname elektriciteitsnet

Bron capaciteitskaart: Netbeheer Nederland (14-09-2023)

Uitdagingen netverzwaring

Uitbreidingen zijn langdurige processen

Benodigde arbeidskrachten zijn schaars

Er is veel ruimte nodig boven en onder de gr

78,5

De transitie vergt forse investeringen

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

De opgave: Het decentrale deel van het energiesysteem wordt steeds belangrijker!

RES 2.0?

Na het inwerking treden van de Omgevingswet is de RES soms plan-MER plichtig. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- een **RES Voortgangsdokument**, verschijnt tweejaarlijks, voor het eerst verschenen in juli 2023 (zie ook het [overzicht](#)).
- een **RES Herijking 2.0 ('de RES 2.0')** en verder, waarin nieuwe of aangepaste strategische keuzes worden vastgelegd. Zie [handreiking en werkbladen](#).

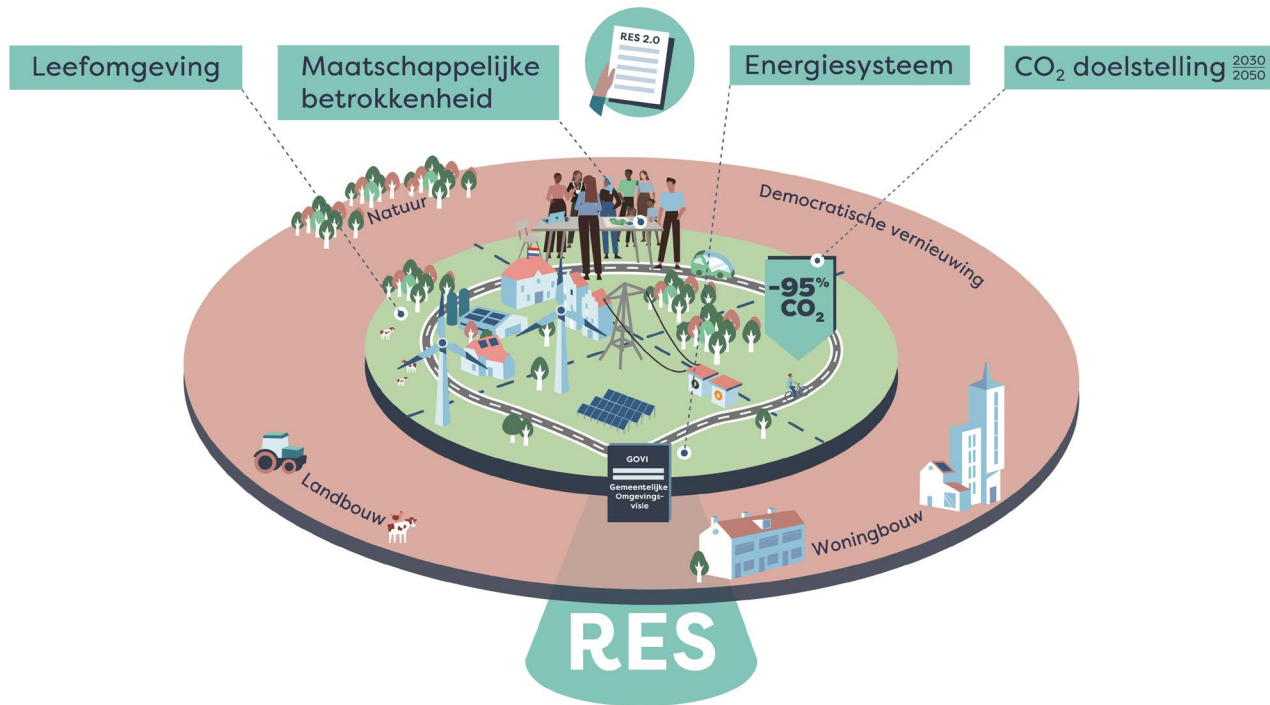
Afwegingskader handreiking RES 2.0

RES-opgaven
Bijdragen aan schonere wereld

35 TWh
(TeraWattuur)

Elektriciteit
& Warmte

Tijdlijn

De meest actuele tijdlijn is steeds te vinden op:
www.regionale-energiestrategie.nl/tijdlijn

2022-2030
RES Herijking 2.0
Maatwerk per regio.

December 2023
**Nationaal Plan
Energiesysteem**
1 september 2024
**Concept provinciale
Energievisie**

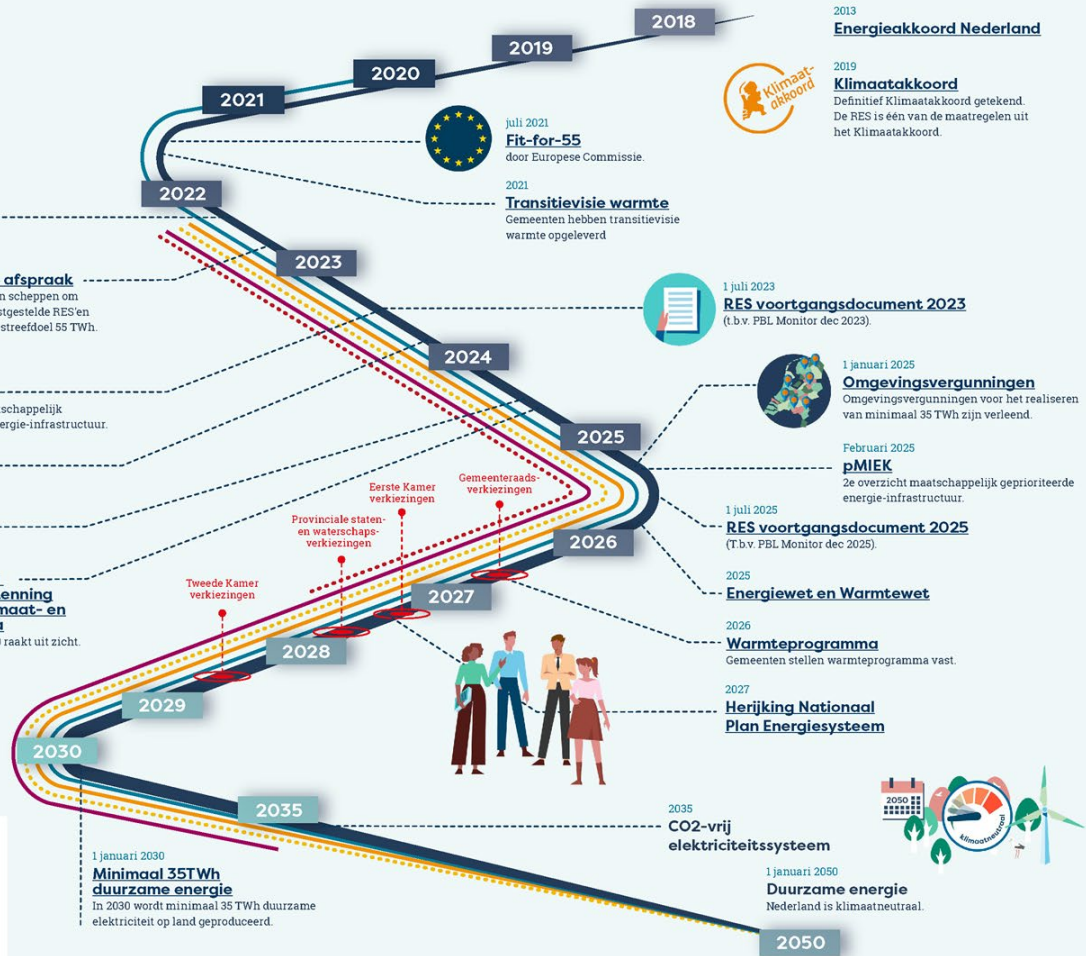
December 2022
Bestuurlijke afspraak
Randvoorwaarden scheppen om
democratisch vastgestelde RES'en
uit te voeren met streefdoel 55 TWh.

Juli 2023
pMIEK
1e overzicht maatschappelijk
geprioriteerde energie-infrastructuur.

24 oktober 2024
**Klimaat- en
Energieverkenning
2024 en Klimaat- en
Energienota**
Klimaatdoel 2030 raakt uit zicht.

- Intensivering dialoog met de samenleving
- Slimmer benutten & uitbreiden van het energienet
- Gebiedsgericht werken en samenhang andere ruimtelijke opgaven
- Maatwerk per regio: RES herijking 2.0
- Provinciale overzichten prioriteren maatschappelijke netinfrastructuur

FBL brengt jaarlijkse een monitor uit in december.

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

Aan alle kanten wordt er aan je getrokken!

**SAMENWERKEN
ÉN
REGIE VOEREN**

Rol als raadslid

- Kadersteller
- Controleur
- Volksvertegenwoordiger

Kadersteller: Wat kun je in die rol doen voor de RES?

- **Beleidsinhoud**

De raad stelt kaders voor de lokale en regionale ambitie, voor het opwekken van energie, zoals hoe inwoners financieel profiteren en ruimtegebruik bij energieprojecten. Ook bepaalt de raad de inzet in VNG-verband, bijvoorbeeld over de landelijke verdeelmethode.

- **Organisatie**

De raad bepaalt wie en hoe te betrekken bij vormen van de RES en hoe raadsleden, belanghebbenden en de samenleving geïnformeerd worden. Daarnaast stelt de raad kaders voor tijdpad en budget.

- **Besluitvorming**

De raad beslist over de startnotitie, concept-RES en definitieve RES en bepaalt hoe wordt samengewerkt met andere overheden (in geval van conflicten). Ook stelt de raad kaders voor beleidsverankering (zoals omgevingsvisie en/ of plan).

- **Participatie:**

De raad bepaalt hoe en met welk doel inwoners en belanghebbenden worden betrokken en hoe zij geïnformeerd worden over de RES.

Controleur: Volksvertegenwoordigers controleren het beleid van het gemeentebestuur. Wat kun je in die rol doen voor de RES?

Controleer of de doelen de gewenste effecten hebben, zoals de verankering van de RES 1.0/2.0 in het beleid jouw gemeente en de bijdrage aan CO2-reductie.

- **Beleidsinhoud**
Controle van de inhoud van de RES aan de vastgestelde beleidsinhoudelijke kaders. Controle van de inhoud van de RES aan de eigen (partij)politieke voorkeuren en wensen van de achterban.
- **Taakuitvoering college**
Controle of het college werkt binnen eerder vastgestelde uitvoeringskaders, zoals voor geld en participatie. Controle of de RES doeltreffend, doelmatig en rechtmatig tot stand komt.

Waar haal je de informatie vandaan?

- Voortgangsrapportage: sinds 2023 levert iedere regio elke twee jaar een voortgangsrapportage aan bij het NP RES.
- Monitor RES: PBL maakt elk jaar in december een monitor die laat zien hoe het gaat met de RES.
- Hou een vinger aan de pols: vraag om toelichting of haal informatie en kennis op bij je regio. Zo kun je in je controlerende rol aan sporen of bijsturen.

Volksvertegenwoordiger: als volksvertegenwoordiger vertaal je signalen van inwoners naar de politiek.

- **Besturen namens de bevolking**

Vertolken van opvattingen en emoties van inwoners in formele en informele RES-overleggen. Afwegen van lokale én regionale belangen in commissie- en raadsvergaderingen over de RES. Vormen van coalities met provincie(s) en regiogemeenten bij het nemen van besluiten over de RES. Uitdragen van collectief genomen besluiten over de RES via lokale media en via eigen kanalen zoals sociale media.

- **Verbinden met de samenleving**

(Laten) organiseren van bijeenkomsten om meningen van belanghebbenden te horen over de RES. Werkbezoeken afleggen, zoals bij energiecoöperaties en mogelijke gebieden voor windmolens. Zich openstellen voor vragen, klachten en ideeën van inwoners over de RES en terugkoppelen van vervolgacties. Bij het college afdwingen van burgerparticipatie bij het opstellen van een RES.

Tips!

- Laat je voeden.
- Koester de regionale samenwerking.
- Bouw een netwerk.
- Choose your battles.

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

Vraag aan jullie:

Aan welke vorm van ondersteuning bij de energietransitie hebben raadsleden (zowel nieuw als ervaren) na de verkiezingen het meest behoefte?

Antwoord via Mentimeter.com

Code: **3224 6149** of Scan de QR-code

Dank voor jullie aandacht!

Vragen of opmerkingen?

Handige links

- [Website NP RES](#)
- [Website energieparticipatie](#)
- [Handreiking RES en werkbladen](#)
- [Lokaal eigendom](#)
- [RES gespreksassistent](#)
- [Werkgroepen kansen en knelpunten](#)
- [Ondersteuning volksvertegenwoordigers](#)
- [Op verzoek van raadsleden: informatie over kernenergie: Kernenergie en kleine kernreactoren | Regionale Energiestrategie](#)
- [Helpdesk Zonopwek](#): ondersteuning regio's zon op daken en objecten/voorkeursvolgorde zon
- [Helpdesk Wind op land](#): RvS-uitspraak milieunormering wind en ondersteuning regio's windprojecten
- [Wereld van B](#): Community Toekomstig Energiesysteem